

Віта **ВАСИЛЕНКО**, юрист

ВНОСИМО ДО СТАТУТНОГО КАПІТАЛУ ПРАВО КОРИСТУВАННЯ МАЙНОМ

Акценти статті:

- чи можна передати право користування майном як внеску до статутного капіталу (далі – СК);
- як оформити такий внесок і якими будуть правові наслідки для сторін.

Можна чи ні?

На практиці нерідко виникає запитання:

 Чи можна внести до СК юрособи право користування майном?

Серед юристів немає єдиної думки із цього приводу. Одні вважають, що відокремити право користування майном від права власності неможливо, тому право користування не можна внести в СК.

Інші дотримуються протилежної точки зору. Їх позиція заснована на нормі ст. 86 Господарського кодексу (далі – ГК), згідно з якою внесками учасників і засновників господарського товариства можуть бути, попри інше, **права користування землею, водою та іншими природними ресурсами, будинками, спорудами, а також інші майнові права.**

Крім того, і в ст. 115 Цивільного кодексу (далі – ЦК) сказано, що внеском в СК можуть бути гроші, цінні папери, інші речі або майнові та інші відчужувані права, що мають грошову оцінку.

Ми розділяємо цю точку зору – тим більше, досвід показує, що внесення права користування майном в СК успішно реалізується на практиці.

Обґрунтуємо свою позицію, спираючись на законодавчі норми.

Що говорить закон?

Отже, внеском в СК може бути не тільки саме майно (матеріальні об'єкти), але й майнові права (**ст. 115 ЦК**). Право користування належить до майнових прав, оскільки пов'язане з майном.

У **ст. 317 ЦК** розкрито зміст поняття «Права власності». Власникові належать права володіння, користування і розпорядження своїм майном. У свою чергу, у **ст. 3 Закону від 12.07.2001 № 2658-III** «Про оцінку майна, майнові права та професійну оцінну діяльність в Україні» сказано, що до майнових прав, які підлягають оцінці, належать будь-які права, пов'язані з майном, що відрізняються від права власності, у тому числі права, які є складовими частинами права власності (тобто права володіння, розпорядження, користування). Це ще раз підтверджує, що **право користування майном належить до майнових прав.**

У **ст. 319 ЦК** сказано, що власник володіє, користується, розпоряджається своїм майном на свій розсуд і має право здійснювати щодо свого майна будь-які дії, що не суперечать закону. Виходячи із цієї норми можна зробити висновок, що власник має право у тому числі передавати іншим особам право користування своїм майном. Це не тільки не заборонено (такої заборони немає в жодному нормативному документі), але й, навпаки, дозволено цивільним законодавством. Зокрема, гл. 30 ЦК регулює передачу речових прав на чуже майно (сервітут, емфітевзис, суперфіцій), які є різновидами права користування.

Отже! Аналіз норм законодавства дає нам усі підстави стверджувати, що власник майна може передати в СК юрособи права користування цим майном. З таким висновком погоджуються й органи ДПС (див. ІПК від 13.06.2017 № 617/ІПК/10-13-01-12-05-09) і Держкомпідприємництва (листи від 19.05.2010 № 6309 та від 16.04.2004 № 2475).

Що відбувається при передачі права користування майном? Власник майна (учасник господарства) виділяє це право з права власності та передає його юрособі як внесок в СК. Майно при цьому продовжує перебувати у власності учасника.

Виходить, що юрособа, яка приймає право користування як внесок у свій СК, зможе тільки користуватися цим майном у своїй діяльності (право власності на сам об'єкт йому не передається).

У цьому випадку передача права користування за своєю суттю нагадує оренду, де орендодавцем виступає учасник, а орендарем – підприємство. У власника майна, як і у випадку з договором оренди, залишаються права володіння і розпорядження. А право користування він віддав юрособі.

Право користування яким майном може стати внеском в СК?

Внеском в СК – за домовленістю учасників – може стати право користування практично будь-яким майном, оборот якого не обмежений законодавчо (наприклад, приміщенням, автомобілем та іншим об'єктом матеріального світу).

Чи потрібно залучати експерта до оцінки такого внеску?

Обов'язкова незалежна експертна оцінка у цьому випадку законодавством не передбачена. Тому провести грошову оцінку такого внеску можуть самі учасники.

Як діяти?

Внесок в СК може бути внесений як при створенні юрособи (тобто у момент формування СК), так і надалі. Ми розглянемо ситуацію, коли підприємство бажає збільшити свій СК за рахунок додаткового внеску у вигляді права користування нерухомим майном, що належить учасникові – фізичній особі. Процедура складається з декількох етапів.

Етап 1. Учасник заявляє про свій намір внести право користування майном як внесок в СК. Учасники юрособи самостійно проводять грошову оцінку права, що передається в СК. Результати такої грошової оцінки необхідно закріпити в **Акті оцінки майнових прав**, які вносяться до СК. Акт має бути підписаний усіма учасниками юрособи.

Етап 2. Учасники юрособи приймають рішення про збільшення СК шляхом внесення одним з учасників внеску у вигляді права користування майном, власником якого він є.

Зазначене рішення оформляється у вигляді **протоколу загальних зборів учасників** (див. **зразок 1**). У протоколі потрібно відобразити таку інформацію:

• майно, щодо якого передається право користування в СК (вид об'єкта, його характеристики, якщо це нерухомість – місце розташування, площа тощо);

• документи, на підставі яких за учасником закріплене право власності на це майно;

• розмір грошової оцінки права користування (згідно з актом оцінки);

• строк, на який передається право користування (це може бути конкретний строк – 3 роки, 5 років тощо або строк до моменту виходу учасника зі складу учасників юрособи);

• обсяг прав, що передаються.

ІНДЕКС ІНФЛЯЦІЇ

Газета «Урядовий кур'єр» від 11.02.2022 № 28

За даними Держслужби статистики, індекс споживчих цін на товари і послуги (індекс інфляції) в Україні (без урахування тимчасово окупованої території АР Крим, м. Севастополя і частини зони проведення ООС) **у січні 2022 року** до попереднього місяця становив **101,3 %**.

Нагадуємо, що в січні 2021 року індекс інфляції становив 101,3 %, у лютому – 101,0 %, у березні – 101,7 %, у квітні – 100,7 %, у травні – 101,3 %, у червні – 100,2 %, у липні – 100,1 %, у серпні – 99,8 %, у вересні – 101,2 %, у жовтні – 100,9 %, у листопаді – 100,8 %, у грудні – 100,6 %.